

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 439/2024-33

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a zo sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **AUKČNÁ SPOLOČNOSŤ s. r. o.**, Kopčianska 10, Bratislava, zastúpenej **ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA – Marek Piršel s.r.o.**, Kopčianska 10, Bratislava, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 10Co/58/2022-968 z 31. januára 2024 a jeho postupu v konaní vedenom pod sp. zn. 10Co/58/2022 takto

r o z h o d o l :

1. Uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 10Co/58/2022-968 z 31. januára 2024 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.
2. Postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 10Co/58/2022 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
3. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 10Co/58/2022-968 z 31. januára 2024 **z r u š u j e a v e c v r a c i a** Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.
4. Sťažovateľke **p r i z n á v a** finančné zadosťučinenie v sume **1 000 eur**, ktoré **j e** jej Krajský súd v Bratislave **p o v i n n ý** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Krajský súd v Bratislave **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľke trovy konania v sume **1 285,13 eur** a zaplatiť ich jej právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
6. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 25. júla 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a svojho práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením krajského súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia a jeho postupom v predmetnom konaní. Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie a priznať jej finančné zadostučinenie vo výške 5 000 eur. Uznesením ústavného súdu č. k. IV. ÚS 439/2024-13 z 10. septembra 2024 bola ústavná sťažnosť prijatá na ďalšie konanie v celom rozsahu.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti, jej príloh a súdneho spisu vyplýva, že na Okresnom súde Bratislava I bolo v roku 2013 začaté konanie o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby na návrh žalobcov [redacted] a [redacted] proti žalovaným 1. Tatra banka, a.s., 2. sťažovateľke a 3. [redacted]. Okresný súd rozsudkom č. k. 4C/148/2013-306 z 22. decembra 2017 určil, že dražba označených nehnuteľností je neplatná. Na odvolanie žalovaných krajský súd uznesením č. k. 10Co/65/2018-415 z 19. júna 2019 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dôvodom zrušenia bolo nesprávne právne posúdenie neplatnosti dobrovoľnej dražby okresným súdom. Po vrátení veci okresný súd rozsudkom č. k. 4C/148/2013-840 z 15. októbra 2021 zamietol žalobu. Na odvolanie žalobcov krajský súd napadnutým uznesením opätovne zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie. K aplikácii § 390 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) uviedol, že ostatný rozsudok okresného súdu bol založený na nových skutkových a právnych záveroch, ktoré v prvom rozsudku neboli vôbec riešené, preto predmetné ustanovenie nebolo možné aplikovať a bolo potrebné pristúpiť k zrušeniu rozsudku súdu prvej inštancie a vráteniu veci na ďalšie konanie.

II.

Argumentácia sťažovateľky

3. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta, že došlo k porušeniu ňou označených základných práv v dôsledku nerešpektovania § 390 CSP. Krajský súd ako súd odvolací rozhodoval o odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie druhýkrát, v zmysle § 390 CSP mal teda o veci samej rozhodnúť sám, napadnutým uznesením bol rozsudok súdu prvej inštancie opätovne zrušený a vec sa mu vrátila na ďalšie konanie. Sťažovateľka vystupuje v napadnutom konaní ako žalovaná v 2. rade o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby, ktoré začalo na Okresnom súde Bratislava I v roku 2013, teda aj s prihliadnutím na celkovú dĺžku konania, ktorá je 11 rokov, mal krajský súd rozhodnúť o veci samej. Uvedené podľa sťažovateľky odôvodňuje aj priznanie finančného zadostučinenia vo výške 5 000 eur.

III.

Vyjadrenie krajského súdu, zúčastnenej osoby a replika sťažovateľky

4. Krajský súd k podanej ústavnej sťažnosti uviedol, že podľa jeho názoru bolo v napadnutom uznesení dostatočne ozrejmene, že k zrušeniu rozsudku súdu prvej inštancie došlo z dôvodu, že pre vec podstatným námietkam žalobcov, ktoré dosiaľ neboli riešené, nebola venovaná dostatočná pozornosť zo strany súdu prvej inštancie. Tento postup nemožno hodnotiť ako porušenie práva na spravodlivú súdnu ochranu, pretože inak by odvolací súd ako prvý riešil otázky, ktorými sa mal zaoberať súd prvej inštancie, procesné pravidlo v zmysle § 390 CSP nemožno dodržiavať bezvýhradne, k čomu poukázal na nález ústavného súdu vo veci sp. zn. III. ÚS 570/2023. Ústavná sťažnosť preto podľa názoru krajského súdu nie je dôvodná.

5. Žalovaný v 3. rade [REDAKOVANÉ] ako zúčastnená osoba poukázal na nález ústavného súdu vo veci sp. zn. I. ÚS 227/2018, v zmysle ktorého krajský súd konal v zjavnom rozpore s § 390 CSP, čo podľa jeho názoru vyvoláva pochybnosti o plynulosti konania príslušného senátu krajského súdu, ako aj o jeho nezaťažosti a nestrannosti.

6. Sťažovateľka k vyjadreniu krajského súdu uviedla, že nedošlo k splneniu zákonných podmienok, za ktorých odvolací súd môže rozhodnutie okresného súdu opätovne zrušiť a vec mu vrátiť späť. Krajský súd sa vôbec nezaoberal účelnosťou opätovného vrátenia veci súdu prvej inštancie, nezohľadnil dĺžku konania, ktoré prebieha už 10 rokov. Podľa jej názoru vo veci nie je potrebné vykonávať ďalšie dokazovanie, ale postačuje, aby námietky protistrany boli posúdené z právneho hľadiska, čo môže vykonať aj krajský súd, pričom tento postup je s ohľadom na dĺžku konania účelnejší. Krajský súd ani neposúdil, v čom spočívajú prípadné závažné nedostatky rozsudku okresného súdu, ktorý rozhodol v súlade s právnym názorom vysloveným v predošlom kasačnom rozhodnutí odvolacieho súdu.

7. Zúčastnené osoby, ktorými sú žalobcovia a žalovaný v 1. rade, nevyužili svoje právo vyjadriť sa k podanej ústavnej sťažnosti.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

8. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou a so stanoviskami účastníkov konania dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci, a preto pristúpil k posúdeniu veci samej.

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je sťažovateľkou tvrdené porušenie jej základného práva na súdnu ochranu napadnutým uznesením krajského súdu z dôvodu nerešpektovania dikcie § 390 CSP, ako aj porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote v dôsledku postupu krajského súdu, ktorý o veci mal sám rozhodnúť nielen s prihliadnutím na dikciu § 390 CSP, ale aj na celkovú dĺžku konania, ktorá presahuje dobu 10 rokov.

IV.1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu:

10. V zmysle § 390 CSP odvolací súd sám rozhodne vo veci, ak

a) rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo už raz odvolacím súdom zrušené, vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a

b) odvolací súd koná a rozhoduje o odvolaní proti novému rozhodnutiu súdu prvej inštancie.

11. Ústavný súd už opakovane judikoval, že priamo z dikcie § 390 CSP vyplýva, že je formulované kategoricky a ukladá odvolaciemu súdu v ňom uloženú povinnosť splniť vždy, ak sú naplnené predpoklady v ňom obsiahnuté. Aj pre odvolací súd platí, že je povinný konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Z hľadiska systematiky Civilného sporového poriadku ide o ustanovenie špeciálne vo vzťahu k ustanoveniam upravujúcim iné spôsoby rozhodovania o odvolaní (vrátane § 389 CSP). Ako aj zo skoršej rozhodovacej praxe ústavného súdu vyplýva, pri splnení predpokladov na aplikáciu § 390 CSP je daná zákonná povinnosť odvolacieho súdu postupovať dôsledne podľa tohto ustanovenia bez možnosti akýchkoľvek úvah od tohto ustanovenia sa odkloniť (I. ÚS 227/2018, II. ÚS 531/2018, I. ÚS 59/2023, I. ÚS 451/2022, IV. ÚS 313/2022, I. ÚS 52/2020).

12. Ústavný súd tiež vyslovil, že opomenutie príkazu vyplývajúceho z § 390 CSP, aby odvolací súd sám vo veci rozhodol, a to bez akéhokoľvek odôvodnenia tohto postupu, zakladá danosť takého procesného excesu zrušujúcim uznesením odvolacieho súdu, v príčinnej súvislosti s ktorým dochádza k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (I. ÚS 570/2017).

13. V posudzovanej veci síce krajský súd svoj postup odôvodnil, avšak jeho odôvodnenie z hľadiska ústavnej udržateľnosti neobstojí. Je zřejmé, že rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo už raz odvolacím súdom zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, došlo teda k splneniu podmienky podľa § 390 písm. a) CSP. Kategoricky zákonom nastavené procesné parametre nemôže vyvážiť argumentácia, že ostatný rozsudok súdu prvej inštancie bol založený na odlišných skutkových a právnych záveroch, ktoré neboli v poradí prvom odvolacom konaní vôbec riešené. Uvedená situácia bola spôsobená tým, že súd prvej inštancie v poradí prvým rozsudkom vyhovel podanej žalobe, odvolanie podali žalovaní, tento rozsudok súdu prvej inštancie bol zrušený odvolacím súdom, v poradí druhým rozsudkom bola žaloba súdom prvej inštancie zamietnutá, odvolanie podali žalobcovia. V poradí prvé odvolacie konanie bolo teda rámcované dôvodmi odvolania formulovanými žalovanými a druhé odvolacie konanie zase vychádzalo z odvolania podaného žalobcami. Takáto procesná situácia môže v praxi nastávať (aj nastáva) pravidelne a často, zákonodarca však svoj zámer ukončiť konanie vo veci samej najneskôr druhým rozhodnutím odvolacieho súdu jasne a výslovne formuloval v § 390 CSP v podobe ustanovenia podmienok, za ktorých odvolací súd má povinnosť o veci samej rozhodnúť sám. V prípade sťažovateľky bola nepochybne splnená aj podmienka podľa § 390 písm. b) CSP, teda nastala procesná situácia, že odvolací súd konal a rozhodoval o odvolaní proti novému rozhodnutiu súdu prvej inštancie.

14. Odvolací súd možnosť opakovaného zrušenia rozsudku prvoinštančného súdu opiera o nález ústavného súdu č. k. III. ÚS 570/2023-30 z 21. decembra 2023. V označenej veci bolo vyslovené, že krajský súd sa môže odkloniť od dikcie § 390 CSP, ak dostatočným spôsobom odôvodní, prečo aj druhýkrát zrušil rozsudok okresného súdu. Krajský súd však musí splniť dve podmienky. Jednak musí uviesť konkrétne skutočnosti, pre ktoré sa domnieva, že s ohľadom na cieľ § 390 CSP je pre spravodlivé rozhodnutie účelnejšie vrátiť vec okresnému súdu. Vrátenie veci okresnému súdu musí byť posledná možnosť po tom, čo krajský súd zváži, že jeho rozhodnutie by bolo v danej veci horším riešením. Pritom nie je postačujúce len všeobecné konštatovanie o lepšej vybavenosti okresného súdu pre rozhodnutie. Okrem toho rozhodnutie okresného súdu musí vykazovať závažné nedostatky. Je to tak najmä v prípade, keď je zjavné, že sa okresný súd v rozpore s § 391 ods. 2 CSP nijak nevysporiadal so skorším rozhodnutím krajského súdu a vo svojej podstate opakuje rovnaké odôvodnenie a závery alebo inak úplne ignoruje svoje právomoci súdu prvej inštancie, ako vyplývajú z ustanovení zákona.

15. Krajský súd v napadnutom rozhodnutí neargumentuje spôsobom opísaným v spomenutom náleze ústavného súdu. Nie je zrejmé, že by rozsudok okresného súdu vykazoval také závažné nedostatky, okresný súd vychádzal z kasačných právnych záverov v poradí prvého odvolacieho súdu, nešlo tu o ich ignorovanie ani o opakovanie prvotnej argumentácie súdu prvej inštancie, pretože prvým rozsudkom bolo žalobe vyhovieť a druhým rozsudkom bola žaloba zamietnutá. Ani odvolací súd nekonštatoval nerešpektovanie jeho inštrukcií formulovaných v prvom zrušujúcom uznesení. Neboli teda naplnené podmienky formulované v náleze č. k. III. ÚS 570/2023-30 z 21. decembra 2023, o ktorý sa odvolací súd opieral.

16. Okrem toho ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že závery nálezu č. k. III. ÚS 570/2023-30 z 21. decembra 2023 nezodpovedajú ustálenej judikatúre ústavného súdu, podľa ktorej § 390 CSP je formulovaný kategoricky a odvolací súd je povinný rešpektovať jeho dikciu (I. ÚS 227/2018, II. ÚS 531/2018, I. ÚS 59/2023, I. ÚS 451/2022, IV. ÚS 313/2022, I. ÚS 52/2020). Závery nálezu č. k. III. ÚS 570/2023-30 z 21. decembra 2023 sú ojedinelé, avšak ani tie, ako už bolo uvedené, neboli odvolacím súdom interpretované korektne.

17. Krajský súd argumentoval aj potrebou dodržania dvojinštančnosti súdneho konania, a to v súvislosti s novými skutkovými a právnymi závermi, ktoré v prvom rozsudku neboli vôbec riešené. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že dôvodmi zrušenia rozsudku súdu prvej inštancie bolo porušenie práva na spravodlivý proces nesprávnym procesným postupom okresného súdu s tým, že tento nedostatok nebolo možné napraviť v konaní pred odvolacím súdom, a že súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy a nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom. Ústavný súd k tomu uvádza, že odvolacie konanie je založené na princípe neúplnej apelácie a procesné normy dovoľujú aj odvolaciemu súdu vykonať alebo zopakovať dokazovanie, a tak si zadovážiť úplný skutkový podklad pre svoje rozhodnutie (§ 384 CSP). Nedostatky právneho posúdenia môže sám odvolací súd odstrániť vlastným právnym posúdením s prípadným použitím postupu podľa § 382 CSP.

18. Podľa krajského súdu sa súd prvej inštancie dôsledne nezaoberal námietkou žalobcov o porušení § 12 ods. 1 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona

Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov. Nie je zrejmé, prečo nemohol uvedené skúmať sám odvolací súd, ktorý sám neuviedol, prečo by prípadné doplnenie dokazovania pred ním nebolo účelné. Možno zároveň uviesť, že odvolací súd mal prihliadať aj na celkovú dĺžku napadnutého konania, ktorá presahuje dobu 10 rokov.

19. Okrem toho ústavný súd pripomína, že z objektívnych dôvodov nie je možné bezvýhradné uplatňovanie zásady dvojinštančnosti, ktorá ani v Civilnom sporovom poriadku nie je formulovaná ako zásada aplikovaná bez ohľadu na všetky okolnosti veci. Navyše z ústavnoprávneho hľadiska súdne konanie nie je povinne dvojinštančné a dvojinštančnosť nie je ani všeobecnou zásadou civilného súdneho konania (I. ÚS 50/2020, I. ÚS 52/2020). Naproti tomu zásada rýchlosti konania je formulovaná v čl. 17 základných princípov CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným priet'ahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

20. Ústavný súd vzhľadom na uvedené dospel k záveru, že napadnutým uznesením krajského súdu, ktorým odvolací súd odmietol aplikovať § 390 CSP, došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (výrok 1).

21. V nadväznosti na výrok o porušení práv sťažovateľky ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a jemu zodpovedajúceho § 133 ods. 2 a 3 písm. b) zákona o ústavnom súde napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (výrok 3).

22. Podľa § 134 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd zruší právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah a vec vráti na ďalšie konanie, ten, kto vo veci vydal rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť. V tomto konaní je viazaný právnym názorom ústavného súdu.

23. Po vrátení veci bude povinnosťou krajského súdu v súlade s § 390 CSP vec sám rozhodnúť.

IV.2. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote:

24. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou spravidla zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú (i) právna a faktická zložitnosť veci, o ktorej súd rozhoduje, (ii) správanie účastníka súdneho konania a (iii) postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa.

25. Z hľadiska právnej a faktickej zložitosti veci ústavný súd konštatuje, že konanie o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby patrí k štandardnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, vec

sa nejaví ani po skutkovej stránke zvlášť zložitou. Pre sťažovateľku má výsledok sporu bezpochyby význam, avšak nejde o konanie, kde je potrebné konať obzvlášť promptne.

26. Ani správanie účastníkov konania neznačí, že by svojím správaním prispeli k dĺžke odvolacieho konania.

27. Sťažovateľka namietané porušenie odvádza od postupu krajského súdu, ktorý nerešpektoval § 390 CSP. Možno konštatovať, že uvedený postup jednoznačne nepriaznivo ovplyvnil dĺžku napadnutého konania (m. m. III. ÚS 5/2018, I. ÚS 227/2018, IV. ÚS 587/2018, II. ÚS 3/2022, I. ÚS 548/2020, II. ÚS 348/2019, I. ÚS 52/2020). V dôsledku uvedeného postupu krajského súdu nebol dosiahnutý účel zakotvený v § 390 CSP, ktorým je zrýchlenie konania rozhodnutím v merite veci, ale, naopak, priebeh konania pri rozhodovaní vo veci samej sa opätovne spomalil. Sťažovateľka mohla mať k dispozícii právoplatné rozhodnutie o veci samej, pričom konanie bolo začaté už v roku 2013, teda trvá viac ako 10 rokov.

28. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že postupom krajského súdu v odvolacom konaní zároveň došlo aj k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (výrok 2).

V.

Primerané finančné zadosťučinenie

29. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy a § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, ak o to požiadal.

30. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti požiadala o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 5 000 eur z dôvodu dlhotrvajúceho stavu právnej neistoty a spôsobených prietáhov v konaní s ohľadom na to, že konanie ani po viac ako 10 rokoch stále nie je právoplatne skončené.

31. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádzalo do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných ESĽP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu, v tomto prípade bolo vyslovenie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote založené na nesprávnom procesnom postupe odvolacieho súdu, ktorý nerešpektoval dikciu § 390 CSP a vo veci sám nerozhodol, vec sťažovateľky nie je tzv. prioritnou a patrí do bežnej rozhodovacej agendy všeobecných súdov. Na druhej strane bolo možné prihliadať na celkovú dĺžku konania, ktorá presahuje 10 rokov, pričom však sťažovateľka za porušovateľa označila iba krajský súd, preto ústavný súd viazaný návrhom sťažovateľky skúmal iba postup krajského súdu v odvolacom konaní.

32. Zohľadňujúc uvedené okolnosti posudzovanej veci, ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade je spravodlivé a konkrétnym okolnostiam posudzovanej veci primerané priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 1 000 eur (výrok 4), a vo zvyšnej časti návrhu sťažovateľky nevyhovel (výrok 6).

VI. Trovy konania

33. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 1 285,13 eur. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľky ústavný súd vychádzal z jej návrhu, ako aj z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (§ 11 ods. 3). Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2024 je vo výške 343,25 eur a hodnota režijného paušálu je vo výške 13,73 eur. Sťažovateľke vznikol nárok na náhradu trov konania za tri úkony právnej služby uskutočnené v roku 2024 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti ústavnému súdu, replika sťažovateľky), čo po zohľadnení príslušnej dane z pridanej hodnoty, ktorej platiteľom je právny zástupca sťažovateľky, spolu činí sumu 1 285,13 eur.

34. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je krajský súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (výrok 5).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. novembra 2024

**Libor Duľa
predseda senátu**